

Post Books App

แอปใหม่สำหรับหนอนหนังสือสุดชิป อ่านง่ายได้ทุกที่ทุกเวลา
ดาวน์โหลดได้แล้ววันนี้ทั้งทาง App Store และ Play Store

บุคคล องค์กร หรือหน่วยงานใด ต้องการสั่งซื้อหนังสือเล่มนี้จำนวนมากในราคาพิเศษ
สั่งซื้อโดยตรงได้ที่สำนักพิมพ์โพสท์บุ๊กส์

136 ถนน ฒ ระนอง เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110

โทร. 0-2616-4000 ต่อ 4615, 4623 อีเมล : postbooks@bangkokpost.co.th

หรือสั่งซื้อผ่านเว็บไซต์ <http://www.postbooksonline.com>

ហរិវរាតរី
Jasmine Nights

By S.P. Somtow (សុភក្កត)
 ព្យាសនា សុភក្កត ហ្សា

มาริษาราศี • ถ่ายעה สุจริตกุล แปล

จากเรื่อง Jasmine Night : S.P. Somtow

Copyright © S.P. Somtow, 1994

All right reserve.

Thai language translation copyright © 2013 by The Post Publishing Public Company Limited

ลิขสิทธิ์ภาษาไทย 2556 : โพลด์บุ๊กส์

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ ISBN 978-974-228-157-1

พิมพ์รวมเล่มครั้งแรก : ริเวอร์บุ๊กส์, 2539

พิมพ์ครั้งที่ 2 : มติชน, มีนาคม 2548

พิมพ์ครั้งที่ 3 : โพลด์บุ๊กส์, มีนาคม 2557

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

สมเดา สุจริตกุล.

มาริษาราศี = Jasmine Nights.-พิมพ์ครั้งที่ 3.-กรุงเทพฯ : โพลด์ พับลิชชิง, 2557.

496 หน้า.

1. 823.914. I. เอส พี สมเดา II. ถ่ายעה สุจริตกุล, ผู้แปล. III. ชื่อเรื่อง.

นวนิยายอังกฤษ

ISBN 978-974-228-157-1

ราคา 395 บาท

บรรณาธิการบริหาร : ภาณี ลอยเกตุ

ผู้ช่วยบรรณาธิการบริหาร : จันทร์พร รักห้วม

บรรณาธิการพิเศษ : อริยา ไพฑูรย์

พิสูจน์อักษร : ต้องครลอง บรรณสรณ์

รูปเล่ม : วนิตา สังฆะมณี

ออกแบบปก : วิรัชทา

ผู้จัดการธุรกิจสำนักพิมพ์ : สุพร พรฤกษ์งาม

ฝ่ายจัดการธุรกิจสำนักพิมพ์และการตลาด : สิทธิชัย อิงกุลานนท์, พรพิมล วังอินทร์,

กฤษณ์ เตชะวิศิษฐ์พงษ์, สงกรานต์ พสุธาธิตย์

จัดพิมพ์โดย

บริษัท โพลด์ พับลิชชิง จำกัด (มหาชน)

136 ถนน ฒ รัชนอง เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110 <http://www.postbooksonline.com>

แยกสีและพิมพ์ที่

แผนกงานพิมพ์พาณิชย์

บริษัท โพลด์ พับลิชชิง จำกัด (มหาชน)

136 ถนน ฒ รัชนอง เขตคลองเตย กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์ 0-2616-4000 ต่อ 3133

จัดจำหน่ายทั่วประเทศโดย

บริษัท อมรินทร์บุ๊ค เซ็นเตอร์ จำกัด

108 หมู่ 2 ถนนบางกวย-จรงนอง ตำบลมหาสวัสดิ์ อำเภอบางกวย จังหวัดนนทบุรี 11130

โทรศัพท์ 0-2423-9999 โทรสาร 0-2449-9561-3 Homepage : <http://www.naiin.com>

สงวนลิขสิทธิ์โดย บริษัท โพลด์ พับลิชชิง จำกัด (มหาชน)

พืพูน

กระดานถอบสายตารับผิด

www.greenread.com

สารบัญ

คำนำสำนักพิมพ์	7
คำนำผู้เขียน	8
คำนำผู้แปล	11
1 เพื่อนรัก	15
2 สวรรค์ลิมโบ	31
3 ฉาปนกิจ	40
4 วิมานยอดโลก	50
5 แม่น้ำมฤตยู	61
6 ยาเสน่ห์เบอร์ 9	70
7 จำแลง	79
8 แหกพิเศษ	89
9 ดร.แพรงเกินสี่ไตน์	97
10 อัครินที่ถูกเมิน	106
11 เมืองนอก	114
12 เยือนพญายม	123
13 สู้ชาติสีดำ	133
14 ไนฝน	142
15 โรงพยาบาล	150
16 เชื้อโรคกับไดโนเสาร์	160
17 ความโศก-ความสุข	169
18 สโมสร	179
19 ตามเพื่อน	188
20 แผนซ้อน	196
21 ปาร์ตี้	204
22 ถ้ำสวาท	214
23 บ่อนแตก	222

24	วิญญาน	231
25	ศาสตร์ลับเฉพาะ	240
26	เสียงเพรียกแห่งมิวส์	248
27	ความหมายแห่งชีวิต	257
28	ผี คน และคนผีๆ	265
29	ละครกรีก	275
30	ปริศนา	284
31	ศิลปะภาพลวง	292
32	บทเรียนพิเศษ	300
33	'เอส' อันตราย	309
34	เทพธิดา	321
35	ละครโรงใหญ่	330
36	โลกใต้เตียง	340
37	สงคราม	350
38	สนามกีฬาบางกะปิ	360
39	ตลาดเนื้อสด	370
40	งานวัด	378
41	เพลงพีโรธ	387
42	ทางออก	395
43	จัสติน ผู้วิเศษ	404
44	อาซาแห่งทรอย	413
45	กรุงแตก	423
46	ตัณหา	431
47	สวรรค์ดับ	440
48	ที่ซ่อน	450
49	ห้องคักดีลิตี้	459
50	ฉิมพลี	468
51	สวรรค์บนดิน	479
52	ความฝัน	486
	เกี่ยวกับผู้เขียน	494
	เกี่ยวกับผู้แปล	496

คำนำสำนักพิมพ์

Jasmine Nights วรรณกรรมเยาวชนที่เขียนขึ้นเป็นภาษาอังกฤษ โดย เอส. พี. สมเถา หรือ สมเถา สุจริตกุล นักเขียนและนักวางทฤษฎีไทยที่ไปสร้างชื่อเสียงในต่างประเทศ ถูกถ่ายทอดเป็นภาษาไทยในชื่อ *มารีฮาราตรี* โดย ถ่ายเถา สุจริตกุล นักเขียนและนักแปลมากฝีมือ ผู้ที่ใกล้ชิดคุ้นเคยกับผู้เขียนเป็นอย่างดี จึงสามารถถ่ายทอดออกมาได้อย่างละเอียดละละเอียดละไม่ยิ่ง

Jasmine Nights เป็นเรื่องราวของเด็กชายลูกกบ หรือในชื่อที่เขาตั้งขึ้นเองว่า จัสติน เด็กชายชาวไทยที่เติบโตในต่างประเทศ จนสำคัญผิดว่าตนเองเป็นคนอังกฤษ เมื่อเขากลับมาใช้ชีวิตในบ้านเกิดเมืองนอน อาศัยอยู่กับญาติที่เป็นผู้ดีสุดขั้ว ความสับสนของวัฒนธรรม ผสานกับความไร้เดียงสา ความพยายามที่จะเรียนรู้ชีวิตในโลกใหม่ และการก้าวข้ามจากชีวิตวัยเด็กสู่วัยผู้ใหญ่ รวมถึงเรื่องราวลึกลับของผู้คนรอบข้าง ทำให้เกิดเหตุการณ์อลวนอลเวงขึ้นมากมาย

เรื่องนี้เขียนขึ้นเมื่อต้นทศวรรษ 2500 ในยุคที่สภาพสังคมแตกต่างจากปัจจุบันอย่างสิ้นเชิง แต่ปัญหาเรื่องความสัมพันธ์และความเข้าใจระหว่างเด็กกับครอบครัวเช่นเด็กชายลูกกบ ก็ยังคงเป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นอยู่ไม่เปลี่ยนแปลง มากบ้างน้อยบ้างขึ้นอยู่กับปัจจัยของแต่ละครอบครัว วิธีการแก้ปัญหาก็หลากหลายแตกต่างกันไป แต่ยาวนานวิเศษคงหนีไม่พ้นความรัก ความเข้าใจ และความเอาใจใส่ของพ่อแม่ผู้ปกครองนั่นเอง

โพสต์บุ๊กส์

คำนำผู้เขียน

(ฉบับจัดพิมพ์ พ.ศ. 2557)

ช่วงนำเหลือเชื่อที่เวลาผ่านไป 20 ปีแล้วนับจาก *Jasmine Nights* ตีพิมพ์ครั้งแรกโดยสำนักพิมพ์ฮามิช ฮามิลตันในประเทศอังกฤษ และเวลาผ่านไปนานกว่านั้นอีกหลายปีนับตั้งแต่ตีพิมพ์ต่อเนื่องในหนังสือพิมพ์ *บางกอกโพสต์* ทุกสัปดาห์ งานเขียนชิ้นนี้สร้างปรากฏการณ์ในหลายด้าน และเมื่อมองย้อนกลับไป ผู้เขียนก็เห็นว่าภาพประเทศไทยในทศวรรษ 1960 หรือเมื่อราว 50 ปีก่อนตามที่ปรากฏในผลงานนี้มีความหมายเด่นชัดในปัจจุบันมากกว่าเมื่อครั้งที่หนังสือจัดพิมพ์ในทศวรรษ 1990 เสียอีก

เมื่อครั้งผู้เขียนทำสัญญากับบริษัทโพสต์ฯ ก็เป็นที่เข้าใจว่าจะเขียนเรื่องมีเสน่ห์ชวนอ่าน มองอดีตอันเนิบช้าด้วยสายตาโหยหา และผู้เขียนคิดว่า คงจะตกตะลึงไม่น้อยกันทั่วหน้าเมื่อบทแรกส่งมาถึง บรรยายฉากอัศจรรย์ ฟันปลอม-ใต้-โต๊ะเงิน-ในงานศพ อันแสนพิสดาร ผู้เขียนนับถือ *บางกอกโพสต์* ที่ตีพิมพ์ *Jasmine Nights* ต่อเนื่องอย่างกล้าหาญและครบถ้วนสมบูรณ์ในหนึ่งปีต่อมาโดยตกหล่นไปเพียงบทเดียว (แม้ว่าระหว่างทางจะมีเรื่องกระทบกระทั่งพอสมควร)

การตีพิมพ์เป็นตอนต่อเนื่องทำให้ผู้เขียนต้องส่งต้นฉบับจำนวน 2,000 คำทุกสัปดาห์ และแต่ละตอนจะต้องจบโดยทิ้งท้ายให้ชวนอ่านตอนต่อไป ในโลกตะวันตกการเขียนลักษณะนี้ไม่นำมาใช้ในการประพันธ์นวนิยายตั้งแต่สมัยดึกคินซัน แต่ในภาษาไทย นวนิยายตีพิมพ์ต่อเนื่องมีทั่วไป แต่นี่เป็นเรื่องใหม่ นอกจากนี้ ยังปฏิเสธไม่ได้ว่าผู้เขียนเริ่มเขียน

นวนิยายเรื่องนี้โดยรู้ว่าเมื่อถึงเดือนพฤศจิกายน - อีกเก้าเดือนข้างหน้า - ผู้เขียนจะต้องอ้างถึงการสังหารประธานาธิบดีเคนเนดี พล็อตเรื่องค่อยๆ เผยเหมือนฝัน การพลิกผันและหักมุมสร้างความประหลาดใจให้กับตัวผู้เขียนเอง ทว่าในที่สุดก็ดูเหมือนว่าทั้งหลายทั้งปวงล้วนหลีกหนีไม่พ้น

ผู้เขียนอยากจะบอกว่าความสำเร็จของนวนิยายเรื่องนี้เมื่อตีพิมพ์เป็นหนังสือเกิดขึ้นในทันที แต่หาได้เป็นเช่นนั้น แม้จะมีกลุ่มผู้นิยมชมชอบเหนียวแน่นเมื่อครั้งตีพิมพ์ต่อเนื่อง แต่ก็ต้องใช้เวลากหลายปีเสนอต่อสำนักพิมพ์มากมายก่อนที่สำนักพิมพ์เพนกวินจะตอบรับในที่สุด และเมื่อตกลงทำสัญญาก็กลายเป็นว่าค่าตอบแทนล่วงหน้าที่ได้รับเป็นเงินก้อนโตที่สุดที่ผู้เขียนเคยได้รับมาในเวลานั้น

ผู้เขียนคิดว่าอนาคตในฐานะนักเขียน ‘ในกระแส’ หยั่งรากปักหลักมั่นคงแล้ว แต่เพียงประโยคเดียวจากอเล็กซานดร้า พรินกิล บรรณาธิการ กลับทำให้เกิดความรู้สึกกลัว บรรณาธิการกล่าวว่า “ดิฉันไม่เคยอ่านหนังสือที่ไม่ใช่ ‘วรรณกรรม’ ก็เลยแน่นอนว่าไม่เคยได้ยินชื่อคุณมาก่อน แล้วที่ตามมาก็คือดิฉันสามารถอ่านต้นฉบับของคุณได้โดยไม่มีอคติ” เห็นได้ชัดว่าเหตุผลที่ทำให้การขายลิขสิทธิ์นวนิยายเรื่องนี้ใช้เวลานาน ส่วนหนึ่งมาจากการที่คนทั่วไปรู้จักผู้เขียนว่าเป็น ‘แค’ นักเขียนนวนิยายวิทยาศาสตร์ และไม่สมควรนับเนื่องเป็นนักเขียน ‘วรรณกรรม’ ในแวดวงนักเขียนมีการแบ่งชั้นและดูเหมือนว่าการทะลุเพดานเพื่อขึ้นชั้นเป็นเรื่องยาก

ความกลัวของผู้เขียนไม่เกินกว่าเหตุเมื่อนักพิมพ์เพนกวิน ซึ่งรับพิจารณานวนิยาย ‘ในกระแส’ เรื่องที่สองของผู้เขียน - ปัจจุบันจัดพิมพ์ในชื่อ The Other City of Angels จู่ๆ ตัดสินใจไม่จัดพิมพ์ ทั้งๆ ที่ได้รับคำวิจารณ์ดีและมียอดขายอยู่ในระดับใช้ได้ ผู้เขียนเชื่อว่าแนวการเขียนในอดีตตามมาส่งผลแล้ว

ผู้เขียนยอมรับลิขิตชีวิตนี้และหันไปเขียนแนวสยองขวัญ ซึ่งสามารถเขียนได้เสมอ...

20 ปีผ่านไป *Jasmine Nights* ดูเหมือนยังสยายปีก ได้รับเลือกให้เป็นหนังสืออ่านประกอบวิชาการระดับอังกฤษในระดับ เอ (A level) และนำมาใช้สอนวิชาการระดับอเมริกัน ตลอดจนวิชาวรรณคดีเอเชียตามมหาวิทยาลัยในสหรัฐอเมริกา บทแปลภาษาไทยเป็นผลงานสละสลวยที่สุดของมารดาผู้เขียน ถ่ายทอดลักษณะความเป็น 'ระหว่าง-กลาง' อันน่าทึ่งของผลงานได้อย่างดีเยี่ยม ฉบับจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์โพสท์บุ๊กส์ในมือของท่านเป็นการนำเสนอในภาคภาษาไทยเป็นครั้งที่สี่ และเป็นครั้งแรกที่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ในเครือบริษัทเดียวกับหนังสือพิมพ์ที่ตีพิมพ์ผลงานชิ้นนี้ต่อเนื่องเป็นครั้งแรก

แนวคิดหลักในหนังสือเล่มนี้อยู่ที่คนเราไม่ได้เกิดมาพร้อมคติเหยียดหยามแบ่งชนชั้นและสันดานโกงกินฝังอยู่ในตัว เราได้รับมาระหว่างเติบโตใหญ่ พร้อมๆ กับรับสิ่งทั่วไป เช่น ความฉลาด ปัญญา และความรู้ทางเพศ ในวัยเด็ก ทุกสิ่งยังคงเป็นจริงได้ และในโลกสัมผัสแห่งความจริง วัยเด็กและมนตร์ขลังสิ้นสุดลงในเวลาเดียวกัน การพลิกฟื้นทั้งสองสิ่งเป็นความพยายามอันไม่มีวันทำได้สำเร็จของผู้สรรค์สร้างทุกคนในการต่อสู้ไม่เลิกราที่มีต่อความเสื่อมทรามของสังคม

เอส. พี. สมเถา

คำนำผู้แปล

(จากฉบับพิมพ์ครั้งที่ 1)

จากที่เคยออกตัวมาแล้วหลายครั้ง ผู้แปลเป็นเพียงนักแปลกึ่งสมัครเล่น ผู้ได้แรงบันดาลใจจากความต้องการที่จะเผยแพร่ผลงานภาษาต่างประเทศของนักเขียนไทยให้เป็นที่รู้จักในบ้านเมืองของเขาเอง จึงทดลองแปลเรื่องสั้นของ เอส. พี. สมเถา เรื่อง **เสี้ยวหนึ่งแห่งกาล (Absent Thee from Felicity Awhile)** ในนิตยสารฉบับหนึ่งเมื่อสิบปีมาแล้ว แต่หลังจากนั้นก็ไม่มีผลงานอื่นเป็นชิ้นเป็นอัน จนกระทั่งได้อ่านนวนิยายเรื่อง *Jasmine Nights*

นับแต่ *Jasmine Nights* ลงพิมพ์เป็นตอนๆ ในหนังสือพิมพ์ *บางกอกโพสต์* ฉบับประจำวันเสาร์ ผู้แปลเกิดความรู้สึกคุ้นเคยกับเด็กชายลูกกบ ผู้เล่าชีวิตประวัติของตนเองในสมัยเด็ก การเป็นเด็กไทยที่เติบโตในต่างประเทศจนสำคัญผิดว่าตนเองเป็นคนอังกฤษ ความสับสนของวัฒนธรรมร่วม ความไร้เดียงสาของเด็กวัยสิบต้นๆ สมัยทศวรรษ 2500 ซึ่งเป็นช่วงเวลาในโลกมีเหตุการณ์สำคัญหลายต่อหลายอย่างเกิดขึ้น ตลอดจนจนประสบการณ์ต่างๆ ระหว่างที่เขาพยายามเรียนรู้ชีวิตในบ้านเกิดเมืองนอน ทำให้ผู้แปลนึกถึงเด็กชายคนหนึ่งซึ่งใกล้ชิดเสียเหลือเกิน ยิ่งอ่านยิ่งสนุกสนานและขบขัน เหตุการณ์ไม่น่าเชื่อหลายอย่างซึ่งบังเอิญเป็นความจริง บางเรื่องผู้แปลเพิ่งมีโอกาสรู้เมื่ออ่านนวนิยายเรื่องนี้ จึงลงมือแปล *Jasmine Nights* เมื่อเรื่องดำเนินไปเพียงไม่กี่บทโดยไม่รออ่านจนจบ ทั้งนี้เพราะต้องการตีต้นต้นกับเนื้อหาและถ่ายทอดสู่ผู้อ่านไทยในเวลาเดียวกัน

แต่ยิ่งแปลก็ยิ่งประสบความสำเร็จมากลำบาก ทั้งศัพท์แสง เนื้อหา ตลอดจนอุปนิสัยของตัวละครทั้งไทยและเทศ อีกทั้งการอุปมาอุปไมยของเด็กไทยที่ไม่รู้ภาษาไทย ผู้ใช้ชีวิตอยู่กับนิยายปรัมปราและละครกรีก ผู้แปลต้องยอมรับว่าความรู้ด้านนี้อ่อนมาก สรุปแล้ว *Jasmine Nights* เป็นนวนิยายภาษาอังกฤษที่อ่านยากมากที่สุดเล่มหนึ่ง จึงจำเป็นต้องขอคำอธิบายจาก *เอส. พี. สมเถา* โดยเฉพาะรายละเอียดเรื่องราวนิยายกรีกที่กล่าวถึง แล้วนำมาเรียบเรียงเป็นส่วนหนึ่งของคำพูดหรือบรรยายแทนที่จะเป็นหมายเหตุหรือ *Foot Notes* ซึ่งดูเป็นตำรับตำรา แปลเสร็จแต่ละบทยังต้องโทรศัพท์ทางไกลจากซานฟรานซิสโกไปลอสแอนเจลิสอ่านให้เจ้าของเรื่องฟังเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ทั้งนี้เนื่องจากผู้แต่งรู้ภาษาไทย แม้จะไม่แตกฉานในด้านอ่านเขียนนัก ผู้แปลจึงต้องใช้รายละเอียดเป็นพิเศษที่จะแปลให้ถูกต้องและครบถ้วน ติดขัดหรือไม่เข้าใจตอนไหนก็ไม่มีโอกาส ‘ดำน้า’ สรุปแล้วว่าจะแปลงโฉม *Jasmine Nights* เป็น ‘มาริษารাত্রี’ สำเร็จ ผู้แปลเกิดความท้อหลายครั้งหลายหน แต่ *เอส. พี. สมเถา* ได้ให้กำลังใจด้วยคำพูดสั้นๆ ว่า

“...ถ้าแม่แปล *Jasmine Night* ได้ เรื่องไหนๆ ก็แปลได้...”

จะเรียกว่าเป็นการช่วยๆ ทำหาย หรือจับถูกจุดคนดีที่ชอบเอาชนะตัวเอง ผู้แปลไม่อาจรู้ แต่คำพูดเพียงไม่กี่คำนี้เองทำให้กัณฑ์แปล *Jasmine Nights* ต่อไปจนจบ...

ผู้แปลและผู้แต่งขอถือโอกาสเรียนชี้แจงไว้ ณ ที่นี้ด้วยว่า *Jasmine Nights* เป็นนวนิยายที่ฝรั่ง (หรือคนไทยที่สมมุติว่าเป็นฝรั่ง) เขียนให้ฝรั่งอ่าน ย่อมมีการคลาดเคลื่อนบ้างเป็นธรรมดา บางตอนเป็นความตั้งใจของผู้แต่ง ซึ่งต้องการชี้ชัดว่า *Jasmine Nights* เป็นเพียงนวนิยายที่แต่งขึ้นเพื่อความเพลิดเพลินของผู้อ่าน หาใช่บันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงๆ ไม่

อย่างไรก็ตาม ผู้แปลถือว่านวนิยายเรื่องนี้มีค่าสูงสุดในชีวิต เพราะ *Jasmine Nights* เปรียบเสมือนประตูที่เปิดให้ผู้แปลมีโอกาสอย่างเหยียบเข้าไปในโลกวรรณกรรม

ผู้แปลขอขอบคุณ เอส. พี. สมเถา ที่ให้ความร่วมมืออย่างใกล้ชิด โดยตลอด ให้ความกระจ่างในด้านภาษาและเนื้อหา นิยายกรีกหลายเรื่อง อีกทั้งความเข้าใจในด้านมนุษยธรรม ความเหลื่อมล้ำของชนต่างผิว และการต่อสู้เพื่อสิทธิมนุษยชน ตลอดจนเหตุการณ์สำคัญๆ ของโลกในช่วงเวลานั้น

ขอขอบคุณนิตยสาร *แพรว* ที่นำ 'มาริษารাত্রี' ลงพิมพ์ติดต่อกันถึง 52 ปีเศษ ซึ่งนับว่าเป็นเรื่องแปลที่ยาวที่สุด เป็นการสนับสนุนการเผยแพร่ผลงานภาษาอังกฤษของนักเขียนไทย เป็นความกรุณาที่ผู้แต่งและผู้แปลจะจดจำไว้ตลอดไป

สุดท้ายนี้ ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ ดร.สมปอง สุจริตกุล ผู้ไม่เคยอ่านหนังสืออื่นนอกจากตำรากฎหมาย ที่สละเวลานั่งหรือนอนฟังผู้แปลอ่าน *มาริษารাত্রี* เมื่อแปลเสร็จแต่ละบท ทั้งยังช่วยติชมให้กำลังใจ

เอส. พี. สมเถา ได้อุทิศ *Jasmine Nights* ให้ญาติผู้ใหญ่หลายท่าน

ส่วน *มาริษารাত্রี* ผู้แปลขออุทิศให้ คุณหญิงนรินทร์ราชเสนี (เจิม มิตรภักดี) คุณยายผู้เลี้ยงดูหลานด้วยความรัก ชีวิตสัจธรรมของหลานทำให้ไม่มีโอกาสทดแทนพระคุณ

ถ่ายเถา สุจริตกุล
ซานฟรานซิสโก, 1996

1

เพื่อนรัก

มกราคม 2506 ผมเป็นมนุษย์สองโลก โลกหนึ่งผมเป็นเด็ก โลกนี้ล้อมรอบด้วยกำแพงฉาบปูน ด้านบนติดเศษแก้วกันขโมย แดดบ่ายทอจับผลมะม่วงสุกเป็นมันวาววับสีทองอร่ามห้อยระยงระยางในสวนหลังคฤหาสน์ 'กอธิค' สีฟ้าอ่อนขนาดมתיมา เสาหินอ่อนประดับด้านหน้าสลักเสลาลวดลายกรีกสไตร์ลโครีนธ์ ติกหลังนี้คุณย่าทั้งสามของผมครอบครองร่วมกับคุณปู่ผู้เป็นประมุขแห่งตระกูล พลบค่ำ ดอกมะลิขยายกลีบขาวพรั่งพราย ส่งกลิ่นยวนอารมณ์อวลอบทั่วบริเวณ ยังมีตึกอื่นอีกสามหลังอยู่ในบริเวณเดียวกัน ติกของอาวิทย์ อาหนุ่มโสด เป็นตึกสี่ขาชั้นเดียวขนาดใหญ่เล่นระดับแบบแคลิฟอร์เนีย ผนังนอกฉาบปูนหยาบๆ นอกจากตึกฝรั่งสองตึก ยังมีเรือนไทยไม้สักหลังคาแหลม นิवासถานของอาสาทึนตึกสามคน ผมเรียกว่า 'เพททั้งสาม' ตามนิยายกรีกโบราณ ซึ่งเล่ากันว่า เพทสามคนคือหญิงที่นั่งกรอเส้นด้ายสายใยชะตากรรมของมวลมนุษย์ นางทั้งสามเป็นผู้ลิขิตชีวิตและ

กำหนดความเป็นความตายของมนุษย์ทุกรูปทุกนาม เห็นสมควรว่าใครถึงชาติก็คว่ำกรรไกรตัดดับ มนุษย์ผู้นั้นก็เป็นอันถึงกาลกิริยาไปตามระเบียบ ผมอยู่ที่เรือคนไทยหลังนี้ร่วมกับสามเพท ‘คนแปลกหน้า’ ผู้เป็นญาติสนิท หลังเรือคนไทยมีทางเดินทอดไปยังศาลากลางสระบัว ส่วนหลังสุดทำเป็นตึกกว้าง ประตูไปสู่ ‘อีกโลกหนึ่ง’ ของผม

ในอีกโลกหนึ่ง ผมไม่เป็นเด็ก แต่เป็นทุกอย่างที่อยากเป็น ผมพูดภาษาแห่งสายลม อาณาจักรแห่งนี้ผมสร้างขึ้นมาจากภาพต่างๆ ในหนังสือประวัติศาสตร์ หนังสือโคลงกลอนและภาพเมืองอังกฤษซึ่งจำได้เลือนราง โลกนี้ของผมเย็นสบาย รวบบันไดคือทางขึ้นโอลิมปัส เขาไกรลาสแห่งกรีก ผมสามารถปีนขึ้นไปยืนจ้องตากับเทพเจ้าซีอุส ผู้มีหน้าตาเหมือนพินลีย์ เคอร์รี่ ดาราซึ่งแสดงเป็นเซนต์ปีเตอร์ ผมหงอကျာสวยงามในภาพยนตร์เรื่อง โคว วาติส ห้องกลางคือวุฒิสภาโรมัน รุ่งรังด้วยม่านใยแมงมุม พื้นปูหินอ่อน ผมแอบฟังหลังม่าน ได้ยินเสียงแสมเลตกระซิบกระซาบกับมารดา เสียงคลีเทมเนสตรา วิงวอนขอชีวิตคืนจากโอเรสตีส ห้องหนึ่งมีหนังสือมากมายเท่าดวงดาวบนท้องฟ้า แล้วยังมีห้องใต้หลังคา ผมปีนขึ้นไปทำสงครามทรอยมาแล้วนับครั้งไม่ถ้วน ผลัดกันแพ้ผลัดกันชนะกับบรรดาทวยเทพแห่งโอลิมปัส ในตึกกว้างมีห้องเหลือคณานับ ภาพปัก ‘เทพีสตรี’ หากามีได้แขวนประดับฝาผนัง รูปปั้นหัวคนโบราณกับงูเห่าตัวยาวเลื้อยวนเวียน แถวผ้าซีกซึ่งกองทิ้งไว้หลายศตวรรษ

ผมอาศัยอยู่ ณ จักรวาลที่ล้อมรอบด้วยกำแพงมาแล้วถึงสามปี เดินทางเข้าๆ ออกๆ โลกภายนอกโดยรถสตูดิโอเบเกอร์สีเทาเงิน สารถิแต่งเครื่องแบบสีทากี้ ชื่ออะไรผมไม่รู้ ในโลกนี้ผมเป็นมนุษย์ต่างดาวเหงื่อแตกโชกตลอดเหมือนหมู เนื่องจากลืมนอนน้ำ ผมพูดภาษาของพวกเขาไม่ได้เลยแม้แต่คำเดียว ลิ่นแข็งพูดไม่ออก แม้ว่าหลายปีต่อมา

ผมพอจะเข้าใจบ้าง แต่บรรดาดวงศาคณาญาติก็ยังไม่รู้ คงพูดกับผม เป็นภาษาอังกฤษสำเนียงวิกตอเรียนจำ แบบที่ผมเรียกว่าภาษา “เอ...ว” ทุกประโยคเริ่มด้วยคำอุทาน “โอ...” แต่ออกเสียงสระโอเบ๊ยาวๆ แบบ อังกฤษแท้ “เอ” ผสม “โอ” จึงกลายเป็น “เอ...ว” ไป คนใช้บางคน เริ่มรู้ว่าผมไม่ได้เป็นใบ้ แต่ที่ไม่ยอมพูดไทยเพราะเป็นเจ้านาย ขึ้นชื่อว่า ‘เจ้านาย’ ย่อมมีสิทธิ์ทำอะไรแปลกๆ ได้เป็นธรรมดา บ่าวไม่มีหน้าที่ วิพากษ์วิจารณ์ พวกเขาเรียกผมว่า “คุณลูกกบ” แต่ชื่อที่ผมแอบตั้ง ให้ตัวเองคือ จัสติน

ผมไม่เจอพ่อแม่ตลอดเวลาสามปี แต่มีรูปถ่ายบนโต๊ะหัวนอน พ่อแม่ยืนโบกมือบนบันไดเครื่องบินไอพ่นคาราเวล ด้านหลังมองเห็นหิมะขาวเป็นแนว ภาพนี้ถ่ายด้วยกล้องโกดักบราวน์ สถานที่คือ ประเทศอังกฤษ แคนาดาหรือที่ไหนสักแห่ง กรอบรูปไม้แกะสลักฝังมุก เป็นรูปพญานาครัดกัน ซึ่งเป็นตราประจำตระกูลของเรา ผมไม่แน่ใจว่าเหตุใดจึงต้องจากพ่อแม่มาอยู่ที่นี่ อาจเป็นเพราะทำความผิดอะไรสักอย่าง บางทีผมบอกตัวเองว่าพ่อแม่จำเป็นต้องไปทำงานที่ประเทศ รัสเซีย เช่น สืบราชการลับเกี่ยวกับโรงงานปรมาณู ต้องปลอมตัวเป็น คนงานฟาร์มเลี้ยงมิงค์ที่ไซบีเรีย บางทีก็คิดไปว่าพ่อแม่ได้รับมอบหมาย จากประธานาธิบดีอเมริกันให้ไปสำรวจพื้นที่บนดาวอังคาร ผมแต่งโคลง กลอนไว้กว่าสองร้อยบท บรรยายสถานที่ต่างๆ ซึ่งคิดว่าพ่อแม่อาจจะ อยู่ที่นั่น ผมเก็บคำร้อยกรองเหล่านั้นไว้ในหีบเล็กๆ ทำด้วยหินอ่อน สีฟ้า ผ่าหีบแกะสลักเป็นเทพธิดา วินัส ของบ็อบบี้เซลลี ของฝากจาก ‘เพท’ คนใดคนหนึ่งซึ่งเดินทางไปเที่ยวอิตาลีเมื่อหน้าร้อนที่แล้ว หีบนี้ คือสมบัติล้ำค่าของผม คู่กับเครื่องพิมพ์แอร์เมสกระเป่าหิ้ว ‘มีประวัติ’ ซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็นของรูเฟิร์ต เมต็อดซ์ อัศวินมหาเศรษฐีระดับโลก เขา ขายต่อให้พ่อผมสมัยเรียนด้วยกันที่มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด

ต่อไปนี้เป็นภาพหนึ่ง :

ภาพโคลอสซัฟพันปลอมหนึ่งชุด ชาวโพลน แชน้ำในถ้วยแก้ว บนชั้นข้างอ่างล้างหน้าในห้องน้ำ มันเป็นสมบัติของลาลี พี่เลี้ยงที่ผมแอบหลงรักอยู่เงียบๆ ลาลีขึ้นมานอนเป็นเพื่อนผมทุกคืนบนเตียงเปลยเตียง ก่อนนอนหล่อนใช้พัดใบลานพัดให้ผมคลายร้อน ปากเล่านิทานเรื่องตัวประหลาดที่มีแต่หัว คีบกระต๊อบๆ ตามทางเดินเข้าสวนหลังตึก ลากตับไตไส้พุงตามไปด้วยเป็นพวงใหญ่ ลาลีไม่รู้ว่ามีผมกลัวแค่ไหน หล่อนนึกว่าผมฟังไม่รู้เรื่อง

ความงามของแม่พี่เลี้ยงยอดรักของผมยากที่จะบรรยาย หล่อนเป็นสาวเต็มตัวแต่สติไม่เต็มเต็งนัก ผมเคยเห็นลาลีละเมอเดินเพ่นพ่านในสวน เห็นหล่อนยืนเบ็งอยู่ในแสงจันทร์ ผมเผ้าเป็นกระเซิง เสื้อผ้าหลุดลุ่ย หน้าชาวโพลนเหมือนผีเพราะพอกดินสอพองร่ำไว้ทุกคืนก่อนนอน เวลาละเมอพูด หล่อนจึงมำกับตัวเองว่าอะไรบ้างผมฟังไม่ออก อาจเป็นเพราะเจ้าหล่อนไม่ได้ใส่ฟันปลอม

ช่วงกลางวัน ถ้วยแก้วแช่ฟันปลอมของลาลีแห้งผาก ยามดึกสั่งด หล่อนหลับสนิท ส่งเสียงกรนสม่ำเสมอ ลมหายใจของลาลีมีกลิ่นหอม ผสมกลิ่นดอกมะลิซึ่งรวยรีนลอดหน้าต่างมุ้งลวดเข้ามาในห้อง ผสมปนเปกกับกลิ่นประหลาดคล้ายกลิ่นน้ำปลาที่โชยมาจากผ้าถูงที่หล่อนนุ่งโดยใช้เข็มขัดเงินคาดไว้ ยามนี้แหละที่ผมย่องเข้าห้องน้ำเพราะมีนัดสังสรรค์กับบรรดากวีเอกของกรีก อาทิ ท่านโฮเมอร์ หรือยูริพิดีส ฟันปลอมของพี่เลี้ยงมองเห็นขาวกระจ่างในแสงสลัวๆ ห้องน้ำเป็นที่พำนักของกึ่งกำ ลัตุร์เลี้ยงตัวโปรดของผม ผมชอบดมมันเปลี่ยนสีให้เหมือนสิ่งข้างเคียง ตำราโฮเมอร์ของผมปกสีแดงจัด เจ้ากึ่งกำเพื่อนรักไม่อาจเปลี่ยนสีตัวให้แดงเท่านั้นได้ ผมปล่อยให้มันโตตามแข่งขาล่นระหว่างทำธุระในห้องน้ำ หูสดับเสียงตุ๊กแกแว่วมาไกลๆ

กิ่งก่าของผมชื่อเดียวกับท่านมหากวีอมตะ ไฮเมอร์ แต่ผมนี่
ไม่รู้จักแม่แต่ชื่อของมันเอง ผมจับมันวางบนกิ่งไม้ในอ่างแก้วซึ่งเป็น
‘บ้าน’ ของมัน เสียงยอดตองเสียดสีกันแกรกรากนอกหน้าต่างห้องน้ำ
ผมไม่กล้าเปิดออกไปดูเพราะกลัวยุ่ง จึงค่อยๆ ย่องกลับขึ้นเตียง ก่าย
หมอนข้างหลับตา

พื้นปloomชุดนั้นยังเด่นเร่าอยู่ในสมอง มันกระทบกันก็กึกๆ กักๆ
ก่าแพงกรงทรอยกำลังถล่มทลาย

มันพังลงมาที่ตึกร้างภายในอาณาจักรล้อมกำแพงนั่นเอง ผมใช้ผ้ามา่าน
ใหม่ ‘โทก้า’ พันตัว จับชายข้างหนึ่งพาดไหล่ผอมๆ แล้ววิ่งขึ้นๆ ลงๆ
บันได ผมเป็นพระเพลิงโชติช่วงซ้ชวาลเผลาผลาญพระราชวังของกษัตริย์
พริแอม ผมเป็นม้าไม้ควบเข้าชนกำแพงไซโคลเปีย ผมวิ่งไปตามทางเดิน
ภายในตัวตึก กวัดแกว่งดาบพลาสติกซึ่งเทพเจ้าซ็อสูสประทานให้

ผมเข้าไปในวิหาร กษัตริย์พริแอมกำลังสวดมนต์ภาวนา แขน
เหี่ยวเกะกอดแทนบูชา ทหารกรีกบุกใกล้เข้ามาแล้ว รองเท้าบูตทองแดง
กระทบพื้นหินดังสนั่น ดาบขาววับฟาดฟัน ฉับเดียวเคียวเจ้าแผ่นดิน
ขาดกระเด็น โอ เหตุไฉนจึงทำลายล้างกันในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ช่างไม่
ยำเกรง ไม่เคารพสักการะ ผมเป็นพระเพลิงลุกไหม้ติดตามเคียวกษัตริย์
ชราซึ่งหลุดจากปากถึงลงไปตามลาดเขา ไฟบรรลัยกัลป์เหี้ยมโหดทารุณ
กลืนบ้านกลืนเมือง เจ้าไฮเมอร์เกะไหล่ผมแน่นด้วยความกลัวตาย

พระเพลิงลุกลามจนผมไม่อยู่เสียแล้ว ผมไม่รู้สึกรู้สึว่าอยู่ที่ไหน
วิ่งเลี้ยวไปตามมุมห้องแล้วกระซอกบานประตูซึ่งตามปกติปิดล็อกแน่น
หนา ผมตกตะลึง ภาพกรงทรอยหายวับไป ผมไม่ได้อยู่ตามลำพังเสีย
แล้ว

ห้องนี้ไม่เหมือนห้องอื่นๆ พัดลมตั้งที่มุมห้องหมุนส่ายไปมา พัด

หยากไย่รุ่งรังปลิวไสว ม่านผ้าไหมเนื้อหนาที่หน้าต่างปิดสนิท แสงจากภายนอกลอดเข้ามาไม่ได้เลย มีแต่แสงจากหลอดไฟฟ้าไม่มีโปิ๊ะห้อยจากเพดานกว้างไกล เขียนหมากกับครกตำหมากวางเรียงราย แก้อี้ตัวเดียวในห้องเป็นแก้อี้โยกทำด้วยหนังแท้ หันด้านหลังให้ ผมเห็นแต่ศีรษะปกคลุมด้วยเส้นผมสีเงินโผล่พ้นพนักพิง

ใครคนหนึ่งนั่งอยู่บนแก้อี้ หลอดไฟฟ้ากลางห้องกว้างไกล เงาตัวผมส่ายตาม หยากไย่พะยิบพะยียบตามแรงลมจากพัดลม

ผมดูภาพยนตร์เรื่อง *ไซโค* มาแล้ว 15 รอบ เคยไปเยือนห้องบ่มผลไม้ใต้ถุนบ้านนอร์มัน เบทส์มาแล้วในความฝัน ผมรู้แน่ที่จะเจอใครบนแก้อี้โยกในตีกร้าง คิดขึ้นมาหัวใจแทบหยุดเต้น

ไอ้แก้อี้บ้านจะหมุนกลับให้ผมเห็นนายแก่แก่นอร์มัน เบทส์เป็นศพอาบยาแบบมัมมี่ไหม ผมถอยหลังกรูด ผ้าโทก้าเลื่อนหลุดจากไหล่

“ใคร” แก้อี้ไม่ขยับ มีแต่เสียงแก๊งๆ แหกแห่งราวหินเมืองทรอย ถามขึ้นเป็นภาษาไทย “เข้ามาซิ นั่นใคร”

“ผมเองครับ นอร์มัน” ผมเปลือยตัวหลุดปากออกไป

ศีรษะสีเงินขยับเล็กน้อย แก้อี้โยกไปมา ทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัวกลายเป็นสีขาว-ดำ เหมือนภาพยนตร์ขาวดำ ผมดู *ไซโค* มาแล้วถึง 15 รอบ แต่ไม่เคยสัมผัสใกล้ขีดขนาดนี้ ผมชนหัวตั้ง หมุนตัวกลับกระแทกบานประตูปิดตึงปังแล้วออกวิ่งสุดแรงเกิด ถึงหัวบันไดชั้นบนจึงหยุดพัก แต่กระนั้นก็ยังหอบจนต้องเอามือมากุมอกไว้ ผมหลับตาปี

เมื่อลืมตาขึ้น ผมเห็นทุกสิ่งมีสีสั่นตามปกติ พื้นห้องโถงหินอ่อนสีชมพูมีหญ้าเขียวขจีขึ้นแซมตามรอยร้าว แจกันศิลาตลสูงท่วมหัววางชิดผนังตึกติดวอลเปเปอร์ลวดลายใบไม้สีแดงสลับทอง ผมกะพริบ

ตา 2-3 ครั้งเพื่อให้แน่ใจว่าได้หลุดพ้นจากโลกของอัลเฟร็ด ฮิทช์ค็อก
เรียบร้อยแล้ว...

สิ่งที่เกิดขึ้นเป็นเพียงภาพหลอน ผมปลอบใจตัวเอง จับเจ้า
โฮเมอร์วางบนปากแจกัน คอยดูมันเปลี่ยนสีเป็นฟ้าอมเขียวเย็นๆ

สไลด์ภาพต่อไป :

งานศพวันแรก ศพใครผมไม่รู้ รถยนต์ในบ้านทุกคันถูกจัดเข้า
ขบวน ผู้ตายคงมีความสำคัญไม่น้อย เพราะอาหิงหน่อง เพทคนโต
จัดการควบคุมให้ผมอาบน้ำด้วยตนเอง อาหิงบนฝาสาม สบขัดเสียง
สิ่งล่ำลือเป็นระยะๆ ขณะที่หล่อนใช้ฟองน้ำถูตัวผม ผมไม่ยอมถอด
กางเกงในเวลาที่ถูกหุงน้ำให้ ล่ำลือจะส่งฟองน้ำให้ผมทำความสะอาด
'มะเขือยาว' เอง (หล่อนกระมิดกระเมี้ยนเรียกอวัยวะส่วนตัวของผม
ว่า 'มะเขือยาว') พี่เลี้ยงของผมไม่ยอมมองมันเลย เพียงแต่ยื่นฟองน้ำ
ให้แล้วหลบตามองพื้น ตรงข้ามกับเพทซึ่งจ้องเขม็ง ล่ำลืออดรักคุกเข่า
ข้างอ่างอาบน้ำ ทำท่าระทระทวยราวนางไม้ยุโรปตอนกำลังถูก 'โทรม'
โดยเทพเจ้าซิวสในร่างกระทิง ผมเคยเห็นรูปนี้ในหนังสือ *นิยายกรีก
สำหรับเด็ก* จนจำได้ขึ้นสมอง ขออภัยที่ออกนอกเรื่องเล็กน้อย อา
หิงหน่องจ้องตาเป็นมัน ขณะที่ผมพยายามยัดฟองน้ำเข้าไปในขอบ
กางเกงในขยี้ด แล้วชดดูบริเวณนั้นเบาๆ 2-3 ครั้งอย่างไม่เต็มใจนัก...

คนตายเป็นคนสำคัญจริงๆ สมาชิกครอบครัวเราไปงานศพทุกวัน
จนครบเจ็ดวัน ผมได้สุทใหม่สี่ขาหนึ่งชุด สั่งตัดพิเศษจากร้านมีชื่อ
กางเกงขายาวคงรุ่งรัง เสียดสีซื้อเท้าจนเสาร้อนไปทั้งอาทิตย์ ผมต้อง
พันแขนทุกซอกและสวมรองเท้าหนังมันปลาบสีดำสนิท

ผมนั่งตอนหน้ารถสตูดิโอเบเกอร์ ขนบด้วยล่ำลือกับคนขับรถที่
ผมไม่รู้ชื่อ รถเราเล่นอ้อยอิ่งออกประตูหน้าบ้านไปอย่างทงไม่รู้ร้อน

ข้ามสะพานโยกๆ ผ่านซอยเล็กซอยน้อย สับสนอลเวงยุ่งเหยิงราวทาง
กล เพททั้งสามนั่งตอนหลัง แต่ละคนแต่งตัววิไลมาหราต่างๆ ที่กำลัง
จะไปงานโตกเศร้า

อาหญิงหนองทอดสายตามองดูควายในท้องนา หน้าของมันกับ
อาผมเหมือนกันราวกับพิมพ์ ผมนั่งหน้าบึ้ง มือหนึ่งล้วงกระเป๋ากางเกง
อีกมือหนึ่งจับเจ้าโฮเมอร์ไว้

“แหม ทำเอาปีใหม่หงอยไปเลย” นิดนิต เพทเบอร์สองบ่น “กว่า
จะออกทุกข์จัดงานได้คนหายเห่อจังหวะ ‘แมช โฟเทโท’ กันพอดี”

“ตัวเองเด่นเป็นเสียที่ไหน” หนองน้อย เพทสุดท้องเยาะ “เห็น
เหยียบเท้าเขาไปทั่ว”

“ยังไงๆ ฉันทก็ได้เด่นแบบ ‘แมดิสัน’ ยะ” นิดนิตกระแทกเสียง
ใส่น้องสาว

“นั่นซี” อาหญิงหนองอายุ 31 แล้ว คำพูดจึงเป็นประกาศิตกว่า
น้องๆ “ตัวเองทำทุเรศจะแย่ ที่งานฉลองคริสต์มาสสถานทูตอเมริกันนะ”

“โธ้ย เป้ออ” ผมอดรันทนนิ่งอยู่ไม่ไหว “พูดเรื่องการเดินรำกัน
อยู่ได้ รู้ที่อยู่บ้านดีกว่า”

“เอ...ว” เสียงอุทานแบบอังกฤษจาดังขึ้นจากเพททั้งสามพร้อม
กันราวกับนัด หนึ่งหนองรับหน้าที่เทศนาต่อ “รู้จักมีสัมมาคารวะผู้หลัก
ผู้ใหญ่ชะบ้างสิลูกบ คนใหญ่โตอย่างท่านตายกันทุกวี่ทุกวันเสียที่ไหน”
อาบรรยายชื่อแซ่และตำแหน่งอันทรงเกียรติของท่านผู้ตายยาวเหยียด
แต่ผมฟังไม่รู้เรื่อง

“แล้วเรื่องอะไรต้องไปตั้งเจ็ดวัน”

“เพราะ ว่า เด็กดื้อเฮ้ย” อาร้องอย่างอ่อนใจ “พวกวิศกสกุลเขา
ไปกันตั้ง หก วัน ซินเราไม่ไปให้ครบ เจ็ด วัน คนจะหาว่าเราไม่ได้เป็น
ญาติสนิทของท่าน ถึงจะเป็นแค่ญาติทางคุณหญิงก็เถอะ...”

“ไปก็แค่เกาะๆ กะๆ ฟังพระสวดเป็น ชั่วโมงๆ...” ผมบ่นเพิ่มพ้ำ
“พูดเหลวไหลน่า ลูกกบ เขาเลี้ยงอาหารดีจะตาย”

อาหารของเขาวิเศษจริงๆ วันแรกๆไป ผมไม่ได้เดินไปทางเก้าอี้แถว
หน้าๆ ซึ่งจัดไว้เฉพาะแขกผู้ใหญ่ หรือเข้าไปในศาลาตั้งศพท่านที่ผม
ไม่รู้ชื่อเลย พอลงจากรถก็มีพนักงานต้อนรับที่โต๊ะของกินทันที

สถานที่เลี้ยงจัดในเต็นท์ขนาดใหญ่กลางลานวัด โต๊ะอาหารยาว
สุดลูกหูลูกตา เป็นอาหารจีนชุด ประกอบด้วยอาหาร 21 อย่าง ไปถึง
เวลาไหนรับรองได้ว่าต้องอิมแน่น ตอนผมไปถึง พนักงานเสิร์ฟกำลัง
ยกหม้อหันเดินตามกันเป็นแถว ประมาณ 30-40 ตัวเห็นจะได้ ลูกหมู
ตัวน้อยๆ นอนคว่ำแผ่อยู่กลางจานเปลเงิน แต่ละตัวมีหลอดไฟฟ้า
เล็กๆ สีแดงในลูกตา เสียงวงศาคณาญาติินหากันแข็งแซ่แทบกลบ
เสียงสวดอภิธรรมซึ่งแว่วมาไกลๆ จิตได้สำนึกผมเพียงแต่กระซิบ
เบาๆ ว่า ที่นี่เป็นสถานศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา เด็กๆ วิ่งกันพล่าน ผม
ต้องสะกดกลั้นความอยากออกไปร่วมวงด้วย เพราะเกรงว่าเวลาเขา
ชวนเล่นอะไรจะฟังไม่รู้เรื่อง

ผมทรุดตัวลงนั่งบนเก้าอี้ตัวแรกเรียบร้อยแล้ว จึงเห็นว่าผู้ร่วม
โต๊ะที่นั่งใกล้ๆ คือญาติๆ บ้านเดียวกับผม คุณปู่หรืออีกนัยหนึ่งท่าน
ประมุขแห่งครอบครัวเราหนึ่งเป็นประธานอยู่ที่หัวโต๊ะ ความจริงท่าน
ไม่ใช่คุณปู่แท้ๆ แต่เป็นปู่หรือน้องชายคุณปู่ของผม ท่านบุญหนัก
ศักดิ์ใหญ่มาก ใครจะพูดกับท่านต้องพูดเสียงเบาๆ แสดงความเคารพ
ยำเกรง อาวิทย์---อาหนุ่มโสดของผมนั่งข้างซ้ายของคุณปู่ อาวิทย์ถูก
ไล่ออกจากมหาวิทยาลัยเคมบริดจ์เมื่อไม่นานมานี้เนื่องจากสอบตก จึง
กลับมาตั้งสถานผดุงครรภ์ส่วนตัวที่ถนนสาทร คุณย่าทั้งสามท่านนั่ง
เรียงกันตรงข้ามอ่าววิทย์ (ย่าแท้ๆ คนเดียว อีกสองท่านคือน้องสาว

คุณปู่ กับภรรยาหมายเลขสามของคุณปู่ ซึ่งกำลังจะได้เลื่อนขั้นขึ้นเป็นหมายเลขสอง) คุณย่าทั้งหลายกำลังจัดการกับหมูหันอย่างเอร็ดอร่อย

เฟททั้งสามยังไม่ยอมนั่ง มัวแต่เดินเตร่รอดความงาม ปากคุยเรื่องลดความอ้วน นิดนิดพลาบเรื่องเดินรำจังหวะทวิสต์ ลำลีของผมละผมชักสงสัยว่าลำลีอยู่ที่ไหน ผมรู้ว่าหล่อนเข้ามาเยี่ยมยามในเต็นท์เจ้านายไม่ได้ ต้องอยู่ในเต็นท์อีกหลังซึ่งกางหลบๆ แต่อยู่ในรัศมีที่เรียกได้ยีนจัดไว้เฉพาะพนักงานรับใช้ คนขับรถ และบรรดาเบ้ทั้งหลาย

อ่าววิทย์อธิบายฟุ้งเรื่องสตรีวิทยาแห่งสตรีเพศ เล่นเอาทุกคนในโต๊ะอ้าปากฟังอย่างเลื่อมใส อ่าววิทย์เป็นคนเดียวที่ไม่สวมชุดไว้ทุกข์ สีขาว ด้วยถือตัวว่าเป็นนายแพทย์ ย่อมใกล้ความเป็นผู้วิเศษ ทรงผมหวีเรียบโชว์ขวัญเหนือหน้าผากอันแสนเท่ เคราเขียวครีมีใดๆ และแว่นตาขอบกระอันเป็นสัญลักษณ์ของหนุ่มสุดหล่อ แต่สำหรับผม อ่าววิทย์เป็นมนุษย์ที่น่าเบื่อหน่ายที่สุดในโลก ภาษาไทยที่กรองออกมาแต่ละคำผมฟังไม่ออกเลย อาซ่างสรรหาคัพพ์แสงยาวเหยียดขนาด 7-8 พยางค์ มาใช้อย่างน่าพิศวง

ผมนั่งวางเฉยไม่พูดจา (บางทีผมเตะทำเครื่องขริมิได้ดีไม่ใช่ย่อย) แม้ว่าจะไม่รู้ลึกผูกพันเกี่ยวข้องกับผู้ตายเลยแม้แต่น้อย แต่ผมก็รู้ว่าต้องสำรวม เพราะงานนี้ไม่ใช่งานปาร์ตี้สนุกสนาน ผมใจลอยคิดเพื่อแจ้อไปถึงงานศพเจ้าชายเฮ็กเตอร์ที่มโหฬารยิ่งใหญ๋ จนท่านกวีโฮเมอร์ต้องใช้หนังสือเล่มสุดท้ายของท่านทั้งเล่มจึงบรรยายได้ครบถ้วนขบขวนความ ผมพยายามข่มความอยากกินหมูหัน ทำเป็นอ้อยอิ่งตามวิสัยผู้ดี แกล้งเล่นตะเกียบงาอยู่ประมาณ 5 นาที แล้วจึงพุ่งมันเข้าไปใส่ลูกหมูหันหนึ่งเหลืองกรอบรวดเร็วราวยิงจรวดคู่

ผมเบรกกะเอบไม่ทัน เจ้าโฮเมอร์ตัวดีดันแผ่นขึ้นไปผงดบนหมูหัน เด่นเป็นสง่าบนหนังกรอบๆ สองชั้น มันเปลี่ยนสีเป็นหมูหันได้

สนิท ผมรีบหาทางเก็บมันใส่กระเป่า แต่มันกลับไต่ขึ้นมาบนตะเกียบ มองเห็นแต่หัวเพราะตัวเปลี่ยนสี กลายเป็นสัตว์ประหลาดประเภท ลูกครึ่งกิ้งก่ากับหมูหัน

“ว้าย ตายแล้ว” คุณยาท่านหนึ่งอุทานเมื่อหันมาเห็น “จิ้งจก หรือนั่น”

“ไม่มีทาง” ผมชักจุนที่เพื่อนรักถูกมองเป็นสัตว์เลื้อยคลานไม่มีสกุล “โฮเมอร์ ต่างหากครับ กิ้งก่าของผม---” อธิบายไม่ทันจบ เจ้าเพื่อนยากก็ลื่นไถล หล่นจากชายผ้าปูโต๊ะลงไปได้โต๊ะ ผมตะกายตามลงไปทันที

มันเป็นอีกภาพหนึ่ง มีด กรุ่นด้วยควันสีขาวลอยเป็นสายจาก ขดยากันยุงที่จุดไว้ทั่ว กระโถนเคลือบของวัดวางเป็นระยะๆ ตามแนว ขามนุษย์ซึ่งเรียงรายเหมือนเสา---บางต้นโคนเป็นสันรองเท้าแหลม สูง หน้าสีเขียวโผล่ขึ้นมาตามรอยขาดของเสื่อปูพื้น หมาวัดตัวหนึ่ง นอนรอเศษอาหารอย่างอดทน โฮเมอร์ไปไหน ผมกวาดสายตามอง หา นั่นแน่...เพื่อนรักของผมลดเลี้ยวขวากวนอยู่ตามแนวป่าขามนุษย์ นี่เอง ผมหมอบราบ สองมือประกบกันไว้ให้เป็นที่เกาะ แต่ผมไม่ได้ เรียกมัน กิ้งก่าเคยฟังใครเสียที่ไหน

มันหยุดพักข้างรองเท้าขนาดประมาณเบอร์ 8 สันหนังจะเข้ ต่อมะเมื่อม ผมขยับใกล้เข้าไปจนจะถึงตัว ผมกลั่นใจ ออย่า ออย่าหนี ทันใดนั้น เสียงปีพาทย์กังวานขึ้น---ทั้งระนาด ซ้อง และปี่แขก สันสูงเบอร์ 8 เริ่มขยับตามจังหวะเกือบจะเหยียบลงไปบนตัวเจ้าโฮเมอร์ ผมคว้าหมับ หางเพื่อนยากติดมือมา ตัวมันถูกสันหนังจะเข้แหลม เบียดเสียดฉีกกลางอก ผมยังไม่หายตะลึง เจ้าของสันเพศฆราวาสก็ยก ขาไขว่ห้าง ตัวร่างเจ้าโฮเมอร์ของผมกระเด็นหวิวไปลงกระโถน

ผมผวาตาม มือล้วงกระโถนควานหาเพื่อนรัก อนิจจา โฮเมอร์

ตายสนิท นอกจากร่างไร้วิญญาณ เมื่อผมยังสัมผัสสิ่งอื่นในกระโถน ลักษณะเป็นของแข็งกระทบกันก็กึกกัก ผมหยิบขึ้นมาพิจารณา พอคว้นจากยากันยุ่งจาง ผมจำได้ทันที ผมคุ้นเคยกับมันนัก ในราตรียาวนาน ผมปล่อยใจสำเร็จสำเร็จกับนิยายปรัมปราของกรีกและโรมัน

ฟันปลอม ผมจำได้แม่นยำทั้งฟันล่าง ฟันบน เขี้ยวและกราม ผมกอดฟันปลอมกับศพเพื่อนรักไว้แนบอก ความว่าเหวอย่างรุนแรงท่วมทันหัวใจ ท้องไส้รวมตัวเป็นก้อนใสอื่น น้ำตาพานจะหยดเสียให้ได้ ผมไม่เคยรู้สึกโดดเดี่ยวขนาดนี้มาก่อน

อะไรบางอย่างกระซิบบอกผมว่าสำคัญใกล้ๆ กลิ่นยวนใจของดอกมะลิ ระคนกลิ่นน้ำปลาซึ่งระเหยมาจากผ้าถุงที่เจ้าหล่อนุ่งทุกคำคืนจนผมจำได้ติดจมูก รักแท้ตื่นตื่นมาหาเราถึงนี้ได้อย่างไร มาจนถึงภพลึกลับล้อมรอบด้วยผ้าปูโต๊ะชายลูกไม้งามหรู ผมเงยหน้าขึ้น เห็นลำลีนั่งคุกเข่า สองแขนกอดกระหวัดขาอาวิทย์แนบแน่น แล้วกางแกงอา...เหตุไฉนจึงเลื่อนหลุดมากองอยู่ที่เท้า ลำลีแม่ยอดเทพธิดาเจ้าหล่อนหลับตาพริ้ม ก้มๆ เงยๆ อยู่ที่บริเวณตักอาสูดหล่อของผม

ผมกลัวจนขนหัวตั้ง ขนาดดู ไชโค ซึ่งเขย่าขวัญสุดๆ มาแล้วถึง 15 รอบยังไม่สยงเท่านี้ ผมถูกทอดทิ้งไว้เดียวดายในอาณาจักรมนุษย์ต่างพิภพ มีเพื่อนเพียงกำปั้นซ้ายขวาของตัวเอง กลิ่นยากันยุ่งฉุนเฉียวจนหายใจไม่ออก ผมจมดิ่งในอากาศขึ้นๆ หมดท่าเข้าจริงๆ จึงตัดสินใจคลานปราดๆ ลอดหว่างขาคุณย่าออกมาจากโลกใต้โต๊ะทันที โลกภายนอกสว่างไสวจนตาพร่า เสียงแก้วกระทบกันกรังกรัง เสียงสนทนาแซ่แซ่ อาวิทย์ยังผวยเรื่องอวัยวะสตรี ช่างไม่รู้ตัวบ้างเลย ว่ากำลังถูกพี่เลี้ยงของผมประกอบพิธีประหลาดใต้โต๊ะ หล่อนกำลังดูดเลือดดูดเนื้อให้อาลีนใจตายด้วยกรรมวิธีแห่งกระสือ ผีกลางคืนที่ผมกลัวนัก

ผมลอดผ่านข้างเต็นท์ ตรงไปที่ศาลา พวกผู้หญิงชุดดำนั่งท่าต่างๆ บนพรมปูพื้น รายรอบเก้าอี้ตัวเดียวซึ่งเป็นบัลลังก์ของสุภาพสตรี ชราแก่ห่อหมกหน้าเหมือนกะโหลกผี ผมหงอกขาวโพลน ภาพนี้ผมจำได้แม่นยำ มันมาจาก *ไซโค* ภาพยนตร์โปรด ผมเหลียวหน้าเหลียวหลังอย่างตกใจสุดขีด ทำไมหนอทุกสิ่งทุกอย่างจึงไม่กลายเป็นสีชาวดำแบบในหนัง

ผมยืนจังก่า มือกำร่างเพื่อนรักซึ่งบัดนี้กลายเป็นอดีต พระเจ้าช่วยผมด้วย ผมเริ่มร้องไห้สะอึกสะอื้น มันเป็นวินาทีสยองขวัญอันสุดยออด

“นอร์มัน เบทส์ ไซโหม่นั้น” หญิงชราเอ่ยทัก

“ผม---ผม---” ผมพูดไม่ออก

“มานี้ คลานไม่เป็นก็ไม่ต้อง แปลกใจหรือที่คนแก่อย่างทวดยังทันได้ดูหนังเรื่อง *ไซโค* ก็ตอนที่มันออกฉาย ทวดเพิ่งจะอายุแปดสิบเก้าเท่านั้น ยังไปดูหนังไหว” ท่านเริ่มไอ แล้วตะโกนเรียกบ่าว “นั่งเล็กๆ เอ๊ย เอาหมากมาให้ข้าหน่อย”

สาวใช้เชิญพานหมากพลูคลานเข้ามา

“มาใกล้ๆ นี้ ลูกกบ เจ้าไซโหม่ที่เขาว่าไม่ยอมพูดภาษามนุษย์” ภาษามนุษย์ของคุณทวดคงหมายถึงภาษาไทย “ชะช้า เจ้านี้ เรียกลูกกบ ทำหนังสือไม่ได้ชื่อลูกกบแล้วชื่ออะไร”

“จัสติน”

คุณทวดหัวเราะแสบๆ แบบเดียวกับยายแม่มดใจร้ายในหนัง “จัสตินเรอะ! โก้มาก” ท่านเปลี่ยนเป็นภาษาอังกฤษชัดแจ๋ว ผมชักกล้าขึ้น จึงคลานกังกังเข้าไปหา ท่านเช็ดหน้าตาให้ด้วยผ้าเช็ดหน้าใหม่เนื้อเนียน “ไหนบอกทวดซิว่าร้องให้ทำไม”

“โฮเมอร์ตายแล้วครับผม”

“อ้าว! ตากวีเอกแก่ตายไปตั้งสามพันปีแล้วนี่นา ยังโศกเศร้า
อาลัยอาวรณ์ไม่สร้างอีกหรือลูก”

ผมอดหัวเราะทั้งน้ำตาไม่ได้ “ไม่ใช่ ไม่ใช่ครับ ผมหมายถึงไฮเมอร์
กึ่งก่าที่ผมเลี้ยงไว้” ผมยกร่างปราศจากชีวิตให้ท่านดู น้ำตาพานไหล
ออกมาอีก “แล้วผมยังจับได้ว่าพี่เลี้ยงผมเป็นผีกระสือ”

“วันโลกาวินาศจริงๆ ด้วย” ท่านคล้อยตามอย่างเคร่งขรึม “ถ้า
เจ้าเอาศพกึ่งก่ามาที่ตึกร้าง จะได้ช่วยกันทำพิธีเผาให้เรียบร้อย ไม่งั้น
วิญญาณมันจะล่องลอยไม่มีวันผุดวันเกิด”

“โอ” ผมร้อง “คุณทวดรู้ใจผม” น้ำตาผมไหลพราก แต่เป็นน้ำตา
แห่งความตื่นตันผสมกับความทุกข์ในการสูญเสียของรัก

คุณทวดบ้วนน้ำหมากลงในกระโถนลายคราม ท่านประคองหน้า
ผมไว้ ฝ่ามือท่านนุ่ม ละมุนละไมราวหนังลูกวัวชั้นยอด “ลูกกบเฮีย...
พ่อคุณของทวด รู้จัก ยอม บ้างปะไรลูก นี่ไม่ยอมเปลี่ยนแปลงเลย
สักอย่าง อายุเข้าไปตั้งสิบสองแล้ว ชื่อตัวเองยังไม่ยอมรับ! เจ้ามีเวลา
เพียงปีเดียว ต้องเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างให้ได้” ท่านพูดอย่างตริกตรง
พลางกรีดนิ้วหยิบเศษไหมจากโจงกระเบนผ่ายก

“หมายความว่ายังไงครับ คุณทวด”

“ยังไม่มีใครบอกลูกอีกหรือว่า อายุครบสิบสามแล้ว จะต้องเข้า
โรงเรียนอีตัน”

“อีตัน”---ผมทวนคำ ชื่อวิทยาลัยแห่งนี้ดูคุ่นหนัก อีตันอยู่ใน
โลกอื่น โลกสี่เทาที่เหน็บหนาว อังกฤษแห่งชาวโอลิมเปีย เทพเจ้านอร์ส
กับโรมันดึกดำบรรพ์ นึกถึงเมืองอังกฤษขึ้นมา ผมรู้สึกเหมือนร่างกาย
กระทบลมหนาวผสมละอองหิมะ ผมถึงกับสะท้านไปทั้งตัว

“ฟังทวดนะลูก ฟังให้ดี ความจริงไม่เป็นอย่างที่เจ้าคิด เจ้าไม่ใช่
คนอังกฤษอย่างที่เจ้าเข้าใจ ทวดรู้ว่าเจ้าสับสน เป็นมนุษย์สองโลก”---

ผมตกตะลึง คุณทวดช่างรอบรู้เรื่องส่วนตัวของผมลึกซึ้งนัก---“เจ้าต้องรู้จักเดินสายกลาง ดูอย่างกิ่งก่าเพื่อนรักของเจ้าซี ความตายของมันอาจเป็นสัญญาณเตือนให้เจ้ารู้จักปรับตัว เราต้องพยายามทำตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ลูก หัดเปลี่ยนสีให้เข้ากับสิ่งแวดล้อม แต่จงรักษาจิตใจให้คงเดิมไว้ ถ้าเจ้าทำไม่ได้ ทวดรับรองได้เลยว่า ชีวิตเจ้ามีแต่จะล่องลอยระเห่รอนเหมือนเกาะอยู่กับเศษไม้ คว่าแผ่นดินไหนก็ไม่ติดที่นั่น”

“ทำไมครับคุณทวด ทำไมคุณทวดถึงเข้าใจผมลึกซึ้งอย่างนี้ ผมไม่เคยเจอคุณทวดเลยเสียด้วยซ้ำ แต่คุณทวด...”

“ลูกกบ” ท่านซัดขึ้นก่อนที่ผมจะพูดจบประโยค “เรามีรสนิยมเหมือนๆ กันนี่นา เรื่องหนังยังงี้ล่ะ” ท่านหยิบพลูจิบจากพานแหงอากาศไปมา แล้วกรีดเสียงเลียนดนตรีตอนสำคัญในภาพยนตร์อมตะ “วิ๊ด! วิ๊ด! วิ๊ด!” ผมหัวเราะจนน้ำตาไหล คราวนี้เป็นน้ำตาแห่งความสุขโดยแท้

สไลด์ภาพต่อไป :

ผมนั่งโงกในรถสตูดิโอเบเกอร์ตลอดทางกลับบ้าน แต่กระนั้นหูยังแว่วเสียงเพททั้งสามกระซิบกระซาบซักลำลี

“ลำลี แกจะย้ายไปอยู่บนตึกแล้วใช่ไหม”

“ไปทำท่าไหนเข้าล่ะ ลำลี คุณพี่ถึงได้ติดอกติดใจนัก หน้าตาหล่อเน่ก็แสนจะซีริ้ว”

“อู๊ย ลำลีมันฝีมือดี หรือว่าฝีปากก็ไม่รู้”

“บ้า พุดอะไรก็ไม่รู้ บัดสีบัดเถลิง”

ภาพสไลด์อีกแผ่น :

ผมตกใจตื่นกลางดึก พี่เลี้ยงที่รักนั่งบนเตียงข้างตัว หลอนลูป

หลังไหลผมเบาๆ โดยไม่รู้ว่าผมยังไม่หลับ “โอ คุณลูกกบ...ทูนหัวของ
ลำลี...” ปากไม่มีฟันรำพึงรำพัน “ลำลีไปแล้วคงคิดถึงคุณแม่ เกิดมา
เป็นขี้ข้าเขาก็อย่างนี้แหละ คุณหนูเจ้าขา...คุณไม่มีวันรู้หรอกว่าชีวิตบ่าว
ลำเค็ญแค่ไหน”

ผมแอบหรีตามองแล้วรีบหลับก่อนที่ลำลีจะเห็น ภาพสุดท้าย
ค้างแยมอยู่ใต้เปลือกตาซึ่งปิดสนิท

ในยามค่ำคืนซึ่งนวลกระจ่างด้วยแสงเดือน ในสายลมอ่อนพลิ้ว
รินรวยด้วยกลิ่นมาริชารাত্রี พี่เลี้ยงสุดท้ายที่รักของผมร้องไห้

2

สวรสคลิมโบ

ภาพสไลด์ สไลด์ และสไลด์!

เมื่อเราอายุเพียง 12 ปี ชีวิตไม่เป็นเหมือนภาพยนตร์ซึ่งเรียงลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่เริ่มจนอวสาน แต่เป็นการฉายภาพสไลด์ ทั้งรูปลักษณ์ กลิ่น และเสียง ถูกแช่เย็นจนแข็งค้างกลายเป็นประวัติย่อบนแผ่นภาพ เลื่อนสลับสับเปลี่ยนให้เราดูโดยงานหมุนในเครื่องฉาย ภาพไหนถูกใจเราก็หยุดเครื่องไว้เพื่อจะดูนานๆ เมื่อถึงภาพขมขื่นปวดร้าวหรือผิดหวัง เราก็ผ่านไปเร็วๆ หรือจะย้อนกลับไปดูภาพหนึ่งภาพใดซ้ำแล้วซ้ำอีกก็ยิ่งได้ แต่ทุกชีวิตย่อมมีช่วงเวลาหนึ่งที่มนุษย์สามารถจัดลำดับความสับสนทั้งหลายให้เข้าที่เข้าทางตามครรลองที่ถูกต้อง สมองด้านซ้ายจะออกคำสั่งให้สมองด้านขวาลดการสร้างจินตนาการลงเสียบ้าง ช่วงเวลานั้นจะผ่านไปอย่างรวดเร็ว วังกระหืดกระหอบจากซานซาลาเลีย่วลงใต้เหมือนรถไฟด่วนสายกรุงเทพฯ-ปิ่น

สำหรับมนุษย์บางคน ช่วงเวลานี้คือการตื่นจากหลับใหล ‘ความ

เป็นผู้ใหญ่' ส่งเสียงปลุกเรียก มันคือสัญญาณแห่งบุดูชนว่า บัดนี้ชีวิตจริงได้เริ่มต้นขึ้นแล้ว และจินตนาการเป็นเพียงจินตนาการ...

ด้วยเหตุนี้ ผมจึงขอเล่าเรื่องราวชีวิตเด็กในลักษณะภาพฉายสไลด์ แม้วารตไฟแห่งกาลของผมนจะไม่แล่นเร็วไวนัก (เพราะผมใช้รถโบราณสมัยไอน์สไตน์ แถมยังใช้วิธี 'อุปมา-อุปไมย' ประกอบเพื่อทดสอบความคิดของตนเอง) แต่กระนั้นก็ตาม ภาพนิ่งของผมนักก็ยังอยู่ครบถ้วนไม่ขาดหายไปไหน เพียงแต่ต้องอาศัยใจกล้าบวกใจรักหันกลับไปดู

โปรดฉายสไลด์ภาพต่อไปได้แล้วครับ

ผมหลับใหลอยู่กับความทุกข์ ตื่นแล้วก็ยังไม่แน่ใจว่าตื่นจริง ความรู้สึกเหมือนมีตู้เซฟหนักลิบตันทับอยู่บนอก ดวงตาคมหลับสนิท ยิ่งพยายามลืมยิ่งเหมือนกำลังดันกำแพงแห่งความมืด ทำให้เกิดความสงสัยว่าที่เราตายแล้วหรืออย่างไร ตายแล้วจะได้พบโฮเมอร์หรือไม่ โอ้ โฮเมอร์เพื่อนรัก เพื่อนถือพิณทิพย์ลอยล่องอยู่ในบุษเมฆเหนือทุ่งเอลิเซียแดนสวรรค์ ผมพยายามนึกถึงความตาย แต่กลับรู้สึกว่ามีอะไรหนักอึ้งทับอกจนเกือบแบน ผมสะกดกั้นเสียงร้องกรี๊ดๆ ซึ่งพุ่งสูงขึ้นมาจากช่องท้องน้อยให้สะดุดอยู่แคร์ริมฝีปากที่ปิดสนิทราวถูกเชื่อมด้วยเหล็ก

แล้วจู่ๆ มันก็หายไปราวปลิดทิ้ง

ผมลืมตา แพรเพลาะที่ใช้หมั่นเลื่อนไปกองรวมกันที่ปลายเท้า หมอนข้างระเห็จลงไบบนพื้นห้อง ลำลี้กำลังจ้องมองผมขณะที่มือสาละวนบิดฝุ่นละอองบนกล่องหินอ่อนที่ผมเก็บโคลงกลอนซึ่งแต่งค้างไว้ เพิ่งเข้าตารู้ แต่แสงแดดส่องสว่างจ้า

ลำลี้ขมวดคิ้วคิดเมื่อผมเล่าให้ฟัง "เรารู้สึก---อธิบายไม่ถูกแฮะ---

มีอะไรไม่รู้ทับหน้าอก น่ากลัวจะตาย”

หล่อนไม่รู้ภาษาอังกฤษแต่เป็นนักเดาที่สามารถ “คุณลูกกบ” หล่อนลงข้อสรุป “คุณถูกผีอำ ทับอกจนกระดูกกระดูกไม่ไหว ไข้ไหม คุณเหมือนโดนข้างนอนทับยังงี้ยังงั้น” หล่อนพูดเรื่อยๆ เหมือนเป็น เรื่องธรรมดาสามัญ บัดปุณเสรีจก็ลงมือเช็ดรูปพ่อแม่ผม “ลำลี้ยังเคย เห็นผีเข้ามาในห้องตอนดึกบ่อยๆ อีกหน่อยคงต้องตามหมอผีมาทำ พิธีไล่”

ผมหัวเราะชอบใจ เรื่องผีสาธแบบนี่ถูกใจผมนัก ผมกระโจนลง จากเตียง สวมเสื้อพลางกระโดดโหยงๆ อย่างคึกคะนอง ประสบการณ์ ต่างๆ ของผมเมื่อวันก่อนล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกับเรื่องผีๆ---ผมได้ไป งานศพ---ก็ง่าเพื่อนรักถูกสังหาร---แล้วยังจับได้ว่าลำลี้เป็นผีกระสือ--- ทุกสิ่งทุกอย่างเกิดขึ้นเมื่อวานนี้ทั้งนั้น ผมยังมีความเชื่ออยู่ว่า ความจริง เป็นสิ่งไม่คงรูป มันยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลงได้เหมือนพลาสติก

“แปร่งฟันเสียก่อนซีคะ” ลำลี้เตือนโดยไม่แยงหน้าจากงานที่กำลัง ทำ

ผมวิ่งเข้าห้องน้ำ ศพไฮเมอร์กับหางของมันยังอยู่ในอ่างที่ผม ไล่ไว้ตั้งแต่เมื่อคืน แต่แก้วแช่ฟันปลอมของลำลี้หายไปจากชั้นที่เคย วางเป็นประจำ ผมนึกถึงนัยน์ตาของคุณทวด ลึกจมเบาด้วยความชรา แต่ยังเป็นประกายวาววับด้วยแววสนุกสนานขี้เล่น เข้าวันนี้ ความจริง ไม่ใช่พลาสติก มันเป็นความจริงแท้ๆ

ผมแปร่งฟันอย่างกระแทกกระทั้น ไม่มีอะไรที่ผมเกลียดเท่า การแปร่งฟัน ยิ่งวันนี้ยิ่งต้องทนทรมานเป็นพิเศษไม่ผิดกับโยคีนอน เล่นบนตะปู ผมชักน้ำล้างหน้าลวกๆ แล้ววิ่งปร๋อลงไปกินอาหารเช้า หวนโกรธลำลี้ขึ้นมาอีกจนไม่อยากมองหน้า หล่อนมีสิทธิ์อะไรที่จะ หอดทิ้งผมไป

อาหารเช้าของเพททั้งสามคือข้าวต้มเครื่อง ส่วนผม---คนอังกฤษ--- มีไข่ดาวกับเบคอน ผมนั่งด้านไกลสุดของศาลาน้ำ กินอาหารคนเดียวอย่างสง่า ตามองหมู่แมลงปอเวียนเคล้าเกสรดอกบัว พวกอาๆ แต่งชุดไวท์ทูกซ์ แสนจะไม่เข้ากับเสียงหัวเราะต่อกระซิก เหมือนเล่นแผ่นเสียงผิดสปีด ไม่มีใครสนใจผมเลย นอกจากอาหึงหน่องซึ่งคอยหันมาเตือนให้ผมเข็ดปากหรือเอ็ดเวลาผมทำล้อมตก

“ระวังหนอย ลูกกบ! ศาลานี้ทำด้วยไม้สักทองเก่าแก่ อายุเป็นร้อยๆ ปี---”

“ชนไม้กระดานบรรทุกรถมาจากอยุธยาโน่น” ผมต่อให้อย่างแสนเมื่อ เพราะฟังเรื่องความเก่าแก่ของศาลาหลังนี้มาแล้วเป็นครั้งที่เท่าไรก็จำไม่ได้ ศาลาไม้ร้อยปี จะมีความหมายอะไร หากเทียบกับชีวิตเพื่อนรักที่ถูกกระชากไปจากอก ข้าพี่เลี้ยงที่ผมรักนักหนายังกลายเป็นนางกระสือ ผมตีมน้ำมะนาวล้างคอ รสเปรี้ยวเค็มหวานช่วยบรรเทาความทุกข์ลงได้บ้าง

คนสวนแบกเครื่องเล่นจานเสียงแบตเตอร์จากห้องเก็บอาหารในตึก ผมกลอกตาอย่างเบื่อหน่าย อาๆ ดิดนี่เป็นจิ้งหะเปาะๆ แปะๆ เข้านี้คงมีรายการซ่อมเต็นท์ร้านอีกตามเคย ลูกชายคนสวนถูกเรียกตัวมาช่วย เขากวาดตามองรอบๆ อย่างอึดอัดขณะก้มลงถอดเกือกแตะแล้วค่อยๆ ก้าวขึ้นมาบนศาลาในชุดเซ็ดแห้งกับผ้าขาวม้าเปื้อนขี้เลน ผมจึงรู้ว่าวันนี้มีรายการพิเศษกว่าวันอื่นๆ คนสวนกับลูกชายยืนหันหน้าเข้าหากัน มือจับปลายไม้ไผ่ท่อนยาว นิดนิตลุกขึ้นเดินนวยนาดไปใส่แผ่นเสียงขนาด 45 ไม่นานนักเพลง ‘ลิมโบร็อก’ บรรเลงโดย ซับบีซัคเกอร์ ก็แผดสนั่นขึ้น วันนี้นคงได้ดูอะไรแจ่มแจ๋วเป็นแน่แท้

หึงหน่องท่าทางเอางานเอากรกว่าเพื่อน เธอแอนด์ตัวหงายหลังขยับเข้ลอดไม้ไผ่คู่ แข็งทื่อเหมือนหุ่นยนต์ ตามด้วยหนอยหนอย แต่

นี่दनิด---อาคนกลาง เจ้าของเรือนร่างต้อยนุ้ยลอดไม่พั้น เธอหงายหลัง ล้มตึง และก่อนจะทรงตัวลุกขึ้นจากพื้นไม้ขัดน้ำมัน คุณเธอยังมีอันไถล ลอดลูกกรงศาลาหล่นตุมลงไปใ้ในสระบัว ชุตดาออกแบบโดยดีไซเนอร์ ชื่อตั้งเป็ยกมะลอกมะแลก

หนอยหนอยยักไ้หล่อย่างไม่สนใจ “ลดไม่ลงตำมาอีกหนอย” หล่อนั่ง คนสวนกับลูกชายริบปฏิบัติตาม

ขึ้นมาจากสระเรียบร้อย นิดนิตยังตั้งอกตั้งใจพยายามจะเอาชนะ ใ้ใ้ได้ ลูกชายคนสวนตามปกติไม่ค่อยมีโอกาสรบใช้ไ้ไ้ลัดเจ้านาย จึง ไม่ค่อยช้านาญวิธีตีหน้าตายเวลาเจ้านายทำอะไรเพลงๆ เป็ยกปล่อย เสียงหัวเราะก้ากอย่างกลั่นไม่อยู่ ครันรู้ตัวกลัวตาย เขาตกตะลึง ยืน หน้าซีดทำอะไรไม่ถูก หันริหันขวางจนไม่ไ้ระดับ 45 องศาพาดเสา ศาลาไม้สักเข้าเต็มรัก

“...อ๊...ว...ว!” สามเพทส่งเสียงอุทานพร้อมกันราวกับนัด

คนสวนปล่อยไม่ไ้ไ้หลุดจากมือ หมอบราบลงแทบเท้าเพทคนโต “คุณหญิงคะร่าบ ไ้ไ้เป็ยกมันเด็กไม่รู้ว่าต่ำที่สูง” เขาละล้าละลัก สองมือ พนมแต่อยู่หว่างอก “มันไม่ไ้ไ้ตั้งใจ ต่อหน้าเจ้านายมันทำไม่ถูก มัน กลัวคะรับกระผม” ครันเหลือบมาสบตาผม จึงคลานตบตบเข้ามาหา ราวกับผมมีอำนาจสั่งระงับการประหาร “คุณหนูคะร่าบ”

ผมประสาทจะกินตาย เป็ยกหายตัวไปแล้ว ทิ้งเก็อกตะไ้ไ้ ด้วยความรีบ ผมเกลียดคำว่า ‘คุณหนู’ นัก ขนาดเรียก ‘คุณลูกกบ’ ผมยังทุเรศแทบทนไม่ไ้ไหว

เพลง ‘ลิ้มโบร็อก’ ยังบรรเลงครันเครง แต่ไม่มีไ้ไ้ใครลุกขึ้นเดิน อาทุกคนจ้องหน้าผม รอฟังคำตอบ

“เอ...ว ว่าไ้ไ้ ลูกกบ” หนอยหนอยเอ่ยขึ้น “เราจะเอายังไ้ไ้กันดี” ผมกระแอม บรรจงเรียงมิดกับล้อมบนจานเปล่าแล้วลุกขึ้นยืน

เป็นสง่า “คุณอาผู้มีเกียรติทั้งหลาย” ผมอาร์มภทอย่างไว้ท่า “ปัญหาใหญ่ของเราคืออยู่ว่า เกิดมาเป็นมนุษย์ย่อมมีจุดอ่อน เช่นอาที่ติดนิ้วช่วยไม่ได้ที่จะทำให้คนหัวเราะ เจ้าบื้อเขี่ยก็อดหัวเราะไม่ได้ เพราะฉะนั้นในยุคสมัยปัจจุบัน เราจำเป็นต้องใช้เครื่องกลไกแทนมนุษย์ ต้องขจัดความผิดพลาดโดยการประดิษฐ์เครื่องมือพิเศษประกอบการเดินลิโม” คำพูดสุดโก้ นี่ ผมขอยืมมาจากนิยายวิทยาศาสตร์ของไอแซ็ก อสิมอฟ ที่เพิ่งอ่านมาสดๆ ร้อนๆ ท่านกวีเอกไฮเมอร์ผู้ใหญ่อยิ่งเยี่ยงพระเจ้าแต่งตำนานไว้เพียงสองเล่มคืออิลียดกับโอดิสซีย์เท่านั้น ไม่จุใจนักอ่านอย่างผมเสียเลย สิ่งวิเศษที่ผมคลั่งไคล้รองมาจากนิยายกรีกจึงได้แก่ หนังสือประเภทนิยายวิทยาศาสตร์

เวลาผมลุกขึ้นแอ็กท่าแบบนี้ หนอยหนอยชอบใจนัก เธอหัวเราะคิกขندهที่พี่สาวคนรองทำท่าประสาทๆ และพี่สาวคนโตนั่งเต๊ะ “จริงของลูกกบ” เพทคนโตสรุป “เราไม่มีเวลาฝึกคนใช้--คุณพ่อบอกว่าคุณอีกสามอาทิตย์ก็ออกทุกชุดได้แล้ว ถ้าเราไม่รีบๆ จัดปรืดี้ทันที เพื่อนๆ คงหายตัวกันหมด เราต้องไปโรงขายไม้ไฟ สั่งให้เขาประดิษฐ์เสาลิโม เอากระบอกลไม้ไฟลำใหญ่ๆ มาบากเป็นชั้นสำหรับไม้รวกท่อนยาวๆ เลื่อนสูงต่ำได้ตามใจชอบ นี่ติดนิตจัดการทีนะจ๊ะ”

นอกจากตุ้มต๊ะตุ้มต้อย เกะกะแก้งก้างที่สุดในบรรดาสามสาว อาหญิงของผมยังตกที่นั่น ‘เบ้’ ของพี่น้องเป็นประจำเนื่องจากเป็นคนกลาง “ถ้างั้น นิดขอเอาลูกกบไปด้วยนะคะ” เธอถือโอกาสขออนุญาตพี่สาว “เอาไปเป็นเพื่อน”

“กันไม่ให้เจ็กจับหรือไงคะ” หนอยหนอยสอด เธอสวยที่สุดในบรรดาพี่น้อง ใจร้ายใจดำที่สุดด้วย

เป็นอันว่าเช้าวันนี้ผมไม่มีเวลาไปเที่ยวเล่นในจักรวาลอื่น แต่ผมไม่เดือดร้อน ตั้งแต่ค้นพบว่าตึกร้างไม่ร้างจริง ผมออกจะเกรงๆ

ไม่อยากไปเล่นที่นั่นอย่างเคย ผมยอมรับตามตรงว่ายังขาดที่ประจันหน้ากับคุณทวด ท่านช่างรู้อะไรต่ออะไรเกี่ยวกับผมมากมายจนใจไม่ดี

ร้านไม้ไผ่อยู่แถวเยาวราชเป็นห้องแถวเปิดหน้าถึง ผมไม่ยอมลงจากรถ มองทางหน้าต่างเห็นอันนี้คิดพยายามอธิบายกับเงินเจ้าของร้านว่าต้องการอะไร ถ้าแก่อ้าปากฟังอย่างตั้งอกตั้งใจ นิ้วมือค้างอยู่บนราง ลูกคิด อาผมออกทำออกทางเดินกลับไปกลับมานทางเข้าพระเชษฐ์ผืน หลังจากพยายามอธิบายอย่างสุดกำลังนานพอสมควร เธอเอามือทำสะเอว แอนตัวไปข้างหลัง แล้วเดินเตาะเตาะไปที่โต๊ะเก้าอี้

เก้าอี้ไม่ได้สวมเสื้อ แกหัวเราะจนอกเหี่ยวๆ กระจ่อมเหมือนลูกคลื่น

เด็กข้างถนน 2-3 คนมายืนมองดู หมาแถวนั้นหอนโหยหวน เป็นเพลงประกอบ และคุณนายสองคนซึ่งกำลังต่อรองราคาเกือกตะเภาในร้านข้างเคียงยืนหน้ามามองจนคอดยาวเหมือนยีราฟ

ผมตัดสินใจว่าเห็นทีผมจะต้องเข้าไปช่วยเสียแล้ว

ผมลงจากรถ ขอกระดาษดินสอจากเก้าอี้แล้วลงมือวาดรูปเสาสองต้น ทำรอยบากเป็นระยะๆ แล้ววาดรูปไม้ยาวอีกหนึ่งท่อนพาดให้ปลายทั้งสองข้างวางพิงไว้ตรงรอยบาก

“อ้อ” เก้าอี้ถึงบางอ้อ “ไม่ลึงบ้อ”

นี่ฉันคิดถึงตาจ้องมองผมอย่างโกรธแค้นที่แกล้งปล่อยให้เธอออกทำออกทางจนเหนื่อยอ่อน ผมยกไหล่ทำไม่รู้ไม่ชี้ “ฉันจะฆ่าแกตา ลูกกบ” อาแยกเขี้ยวขู่เหมือนจะเอาจริง

ระหว่างนั่งรถกลับบ้าน อากลับเปลี่ยนเสียง “ทำไมเรียก ‘ลิมโบ’ ก็ไม่รู้ละ” เธอพิมพ์เหมือนพูดกับตัวเอง

“แปลว่า ‘สวรรค์ของเด็กๆ’ ใช่ไหมคะ”

นี่दनิดพยักหน้า “ใช่...ชาวคาทอลิกเชื่อว่าเด็กที่ตายก่อนเข้าพิธีแบบติสต์ไม่มีสิทธิ์ขึ้นสวรรค์ธรรมดา สวรรค์เฉพาะสำหรับเด็กพวกนี้เรียกว่า ‘ลิมโบ’” เช่นเดียวกับลูกผู้ลากมากดีทั้งหลายในแวดวงเดียวกัน อานี่दनิดเป็นศิษย์เก่าโรงเรียนมาแตร์เดอี แม้ว่าพวกเขาจะนับถือพุทธศาสนา แต่ 10 ปีในโรงเรียนแม่ชี ทั้งรอยจารึกไว้ไม่น้อย โดยเฉพาะอานี่दनิดผู้มีปมด้อยว่าเป็นลูกคนกลาง บวกกับแนวโน้มว่าจะเป็นคนอ้วนในอนาคต “เด็กๆ ก็สนุกสนานกันตามประสา แต่รู้ไหมว่าพวกเขาถูกตัดขาดจากพระเจ้า สวดภาวนาขออะไรไม่ได้ทั้งสิ้น โธเอ๊ย...เด็กมันไม่รู้หรือกว่าชีวิตขาดอะไรไปบ้าง...”

ผมเริ่มสงสัยว่าเราไม่ได้คุยกันตามหลักทฤษฎีเท่านั้น เพทคนกลางได้ปล่อยใจให้เคลิบเคลิ้มจนเกิดอารมณ์ฟุ้งซ่านอย่างหนัก เราผ่านแขกขายโรตีสี่ซึ่งเข็นรถออกมาจากซอยเล็ก รถเพียงไปด้วยแบ่งเป็นก้อนๆ โรยน้ำตาล ราดนมข้นหวาน นำकिनจนน้ำลายสอ---แต่วันนี้ผมไม่ทันได้บอกคนรถให้แวะซื้อ

“อาเป็นอะไรคะ”

เธอใช้ผ้าเช็ดหน้าแตะขอบตา ผมรู้แน่ๆว่าอาไม่ได้ร้องไห้เพราะอาลัยคนตายที่เราเพิ่งไปงานศพกันเมื่อวันวาน ซึ่งวันนี้ก็ต้องไปอีกทั้งที่ผมไม่รู้แม้แต่ชื่อของผู้ตาย “ไม่มีอะไรหรอก ลูกกบ---อา นี่แหละอยู่ใน ‘ลิมโบ’ อาไขว่คว้าสิ่งที่ไม่มีวันจะได้ อาไม่รู้ว่าจะเรียกสิ่งที่ปรารถนาในชีวิตว่าอะไรดี---”

“อาพูดอะไร ผมไม่เห็นรู้เรื่อง” ผมชักจุน นึกเสียดายว่าวันนี้คงอดของโปรดอย่างแน่นอนเมื่อเห็นรถโรตีสี่พันปากซอยหายลับไป

“นี่ลูกกบ อาไว้ใจใครไม่ได้ทั้งนั้น แต่เธอเป็นเด็กแล้วยังเป็นหลานในไส้ เพราะฉะนั้นอาสั่งอะไรเธอต้องปฏิบัติตาม”

พูดแบบนี้หมายความว่ามีความว่ามีรายการใช้ฟรีให้เสียแรงเปล่าอีกตามเคย ผมไม่กล้าเถียงจึงนั่งฟัง

“วันเสาร์นี้อ่าต้องพบใครคนหนึ่ง คือว่า...รู้ใหม่...ผู้ชาย...”

หวานคอแรง...มีทางแบล็กเมลล์แน่ ผมกระหึ่มใจ

“เธอต้องทำเป็นขอให้อาพาไปดูหนัง ต้องเคี้ยวเช็ญจริงๆ จังๆ เลยนะ ที่แรกอาจจะทำเป็นปฏิเสธ แต่ในที่สุดก็เสียไม่ได้”

ไชโย! ผมจะได้ไปเป็นบอดี้การ์ดให้อา! “ตกลงครับ” ผมรีบรับปาก “แต่มีข้อแม้ว่าต้องให้ผมเป็นคนเลือกว่าจะดูเรื่องอะไร”

“ก็ได้”

“แล้วก็ได้”---ผมรีบรวบรัดเพราะรถถึงประตูหน้าบ้านพอดี---“ต้องจ่ายผมห้าสิบบาทเป็นค่าจ้าง จ่ายล่วงหน้าด้วย” เป็นเงินจำนวนไม่น้อยทีเดียว ท่าทางอาจจนตรอกเอาจริงๆ แต่กระนั้นผมยังอดคิดไม่ได้ว่าเรียกแพงเกินไป

“เอาไปสี่สิบบาทก่อนก็ได้แล้วกัน” อาตากล “อีกครั้งไว้จ่ายที่หลังกันเบี่ยว ฉันไม่โง่ให้เราตั่งง่าย ๆ ทรอกยะ”

เฟทคนกลางกำลังตกหลุมรักอย่างแรงจนยอมจ่ายถึง 50 บาท โดยไม่ต่อรองแม้แต่คำเดียว ผมเองในชาตินี้จะไม่มีความรักใครอีก ผมสาบานกับตัวเองไว้แล้ว ขณะเดียวกันก็พยายามทำให้ลืมล้าลือผู้ทรยศ ผมยังนึกไม่ออกว่าจะนอนคนเดียวอย่างไรโดยไม่มีเสียงลมหายใจดังฟี่ๆ สม่่าเสมอของล้าลืออยู่ใกล้ๆ ไม่มีแม้แต่กลิ่นพิเศษซึ่งเคยโชยมาเข้าจมูกเคล้ากลิ่นมะลิในทุกราตรี

ประตูบ้านเปิดกว้าง อานั้ดนิตไ่ม่ยอมสบตาผมเลย เราคุยกันด้วยภาษาอังกฤษตลอดเวลาที่จริง แต่ผมสงสัยนักว่าคุณซั้บรถของเราจะฟังรู้เรื่องมากกว่าที่แสร้งทำ